

Tisková zpráva
Svazu zdravotních pojišťoven ČR
13. 6. 2011

Naši pojištěnci doplatí na to, že dobře hospodaříme

Stanovisko Svazu zdravotních pojišťoven ČR k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění

Pokud ve středu poslanci Parlamentu ČR schválí novelu zákona o veřejném zdravotním pojištění včetně pozměňovacího návrhu, aby zdravotní pojišťovny odvedly zpět do systému jednu třetinu zůstatků loňského roku, bude to znamenat, že čtyři milióny pojištěnců doplatí na dobré hospodaření svých zdravotních pojišťoven a zaměstnanecké pojišťovny budou potrestány za to, že dobře hospodaří.

Z právního hlediska bude naprosto nepřijatelným způsobem porušen princip právní jistoty v tomto státě a zároveň bude porušen zákaz retroaktivity právních předpisů, tzn. „změna pravidel v průběhu hry“.

Svaz zdravotních pojišťoven ČR proto považuje tento pozměňovací návrh za nepřijatelný zásah do legislativy, za nepromyšlenou, unáhlenou snahu uvolnit cestou VZP ČR do systému veřejného zdravotního pojištění zbytek rezerv, a to „za každou cenu“. Návrh nemá oporu v právních předpisech a může výrazně zkomplikovat a destabilizovat systém veřejného zdravotního pojištění v ČR.

Nově navrhovaná právní úprava představuje změnu podmínek financování, když říká, že zdravotní pojišťovny, které dobře hospodařily, musí odevzdat ze základního fondu zdravotního pojištění jednu třetinu částky, kterou evidovaly na účtu k 31. prosinci 2010 a odevzdají je do prvního přerozdělování v roce 2012.

V konečném důsledku to znamená, že prostředky budou použity pro pojištěnce Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR (VZP ČR), nikoliv však pro pojištěnce zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven. Navíc, tyto peníze už byly jednou přerozděleny, to znamená, že chystaná duplicita solidarity je zjevně účelová a z hlediska logiky absurdní.

Právní pohled na pozměňovací návrh

Návrh je nepřijatelný, neboť jím dochází k porušení principu právní jistoty, který je součástí právního státu, stanoveného v čl. 1 Ústavy ČR.

Právní jistota zdravotních pojišťoven, financujících zdravotní péči, je narušena tím, že v průběhu roku 2011 se zásadním způsobem zpětně mění podmínky pro již ukončené transakce.

Zdravotním pojišťovnám musí být zachována možnost plánování poskytování smluvní zdravotní péče, a ne v průběhu určitého období měnit zákonem řádně stanovené podmínky financování jen proto, že dosavadní právní úprava nevyhovuje všem zdravotním pojišťovnám.

Nepřípustnost porušení principu právní jistoty zdůraznil Ústavní soud České republiky ve svých nálezech (např. v nálezu ze dne 8. 6. 1995 sp. Zn. IV. ÚS 215/94, podle něhož ke znakům právního státu neoddělitelně patří princip právní jistoty, ochrany a důvěry v právo). Tento princip právního státu Ústavní soud ve své judikatuře zdůrazňuje opakovaně.

V systému veřejného zdravotního pojištění je sice nutno vycházet z toho, že zdravotní pojišťovny mohou a musí být veřejnoprávně regulovány, neboť hospodaří s veřejnými prostředky, avšak tato regulace musí být prováděna v souladu s právem, tj. i principy právního státu.

Je jednoznačné, že ani v případě, kdy je systém veřejného zdravotního pojištění nevyrovnaný, neznamená to automatickou možnost státu zasáhnout do systému a změnit podmínky v rozporu se zákonem.

Dalším z principů právního státu je zákaz retroaktivity právních předpisů, tzn., že je nepřipustná „změna pravidel v průběhu hry“. Nepřípustnost retroaktivity a retroaktivního výkladu právních norem zdůraznil Ústavní soud ČR v nálezu ze dne 8. 6. 1995 sp. zn. IV.ÚS 215/94.

Důsledkem přijetí navrhované novely je ekonomická diskriminace vybraných zdravotních pojišťoven. Např. VZP ČR se nepodílela na tvorbě zdrojů zajišťovacího fondu, jehož 95 % má být podle navrhované právní úpravy také rozpuštěno do prvního přerozdělování 2012. Neměla k tomu ani zákonnou povinnost, zajištění zde má za povinnost stát. V případě přerozdělování by však peníze ze zajišťovacího fondu obdržela. I z tohoto pohledu se jedná o diskriminační ustanovení.

Zdravotní pojišťovny mají možnost v průběhu roku 2011 navýšit úhrady zdravotnickým zařízením. Z toho plyne, že k 1. 1. 2012 už nemusí mít k dispozici jednu třetinu finančních prostředků, které evidovaly na svých bankovních účtech k 31. 12. 2010. A až budou nuceny odevzdat požadovaný obnos, mohou se dostat do platební neschopnosti podobně jako VZP ČR. Systém pak bude přicházet o další peníze, které budou vynaloženy na hrozící úroky z prodlení při prodlužování doby splatnosti. Finanční prostředky, o které se jedná, navíc už jednou v minulosti přerozděleny byly, takže chystaná duplicita solidarity je zjevně účelová a z hlediska logiky absurdní.

Zdravotní pojišťovny řídí svoji činnost v roce 2011 dle parametrů svých zdravotně pojistných plánů. Připravovaný jednorázový akt zcela potlačuje vážnost těchto dokumentů, které mají minimálně na jeden rok transparentně nastavovat pravidla a mantinely chování zdravotních pojišťoven.

Schválení navrhované právní úpravy je zcela nesystémové řešení, které nemá oporu v právních předpisech a může výrazně zkomplikovat a destabilizovat systém veřejného zdravotního pojištění v ČR.

V Praze dne 13. června 2011

Svaz zdravotních pojišťoven ČR (SZP ČR) vznikl dne 15. 5. 1997 jako nástupnická organizace Sdružení zdravotních pojišťoven, které bylo ustaveno na dobrovolné bázi dne 26. 1. 1993. Od 1. 10. 2009 sdružuje všech osm zaměstnaneckých zdravotních pojišťoven v České republice.

SZP ČR hájí společné zájmy zdravotních pojišťoven a jejich klientů ve vztahu ke státním organizacím, profesním svazům a poskytovatelům zdravotní péče s hlavním cílem zkvalitňování služeb pro své klienty. Zaměstnanecké zdravotní pojišťovny poskytují služby pro cca 4,1 mil. občanů ČR.

SZP ČR se stal v roce 1995 členem korespondentem mezinárodní celosvětové organizace AIM a v říjnu 2002 byl přijat za řádného člena AIM. **Association Internationale de la Mutualité (AIM)** je uskupením autonomních orgánů pro oblast zdravotního pojištění a sociální ochranu.

Kontakt:

JUDr. Vladimíra Těšitelová
tajemnice
Svaz zdravotních pojišťoven ČR
nám. W. Churchilla 2
130 00 Praha 3

www.szpcr.cz

email: tesitelova@szpcr.cz, info@szpcr.cz

tel.: +420 234 462 108

mobil: +420 733 317 369